

DEBORAH WILES

Traducció de
Marc Donat

El jardí secret
de VIENA

Capítol 1

Vinc d'una família amb molts morts.

El meu besoncle Edisto la va dinyar d'un vessament cerebral un dissabte al matí del passat mes de març, després d'esmorzar. Al cap de sis mesos la rebestia Florentine va morir —de cop i volta— a l'hort. I, esclar, després hi ha tots els morts que reposen temporalment a la planta baixa, fins que se'ls emporten al cementiri de Snapfinger. També són part de la meva vida. El besoncle Edisto sempre m'ho deia: «Tots som família, Comfort».

A la planta baixa de la funerària Snowberger, el meu pare es fa càrrec dels que s'han mort en accidents, per malalties o per causes naturals. De vegades li demano de què es mor la gent. I ell em respon i després em diu: «No té importància de què et mors. El que compta és com vius. Viu la vida, bonica, i deixa'm tornar a treballar». Però ja m'estic avançant als fets. Fem marxa enrere. Començaré pel besoncle Edisto, i el passat mes de març, ja que jo estic involucrada en la seva mort: en vaig ser testimoni.

Era un 27 de març, el primer dia de les vacances de Pasqua. Havíem acabat de farcir els ous a la cuina del pis de dalt. Amb el besoncle Edisto havíem decidit fer el primer pícnic de pri-

mavera. La meva millor amiga, la Declaration Johnson, també hi vindria. Jo estava asseguda a la taula de la cuina endrapant cereals de xocolata. El besoncle llepava la punta del llapis tot fent els mots encreuats de l'*Aurora County News*. El pare i la mare estaven treballant. La rebestia Florentine picava d'amagat talls de cansalada del paper de cuina de la safata del costat del forn.

—Surto al jardí, família! —va fer—. Tinc ganes de cantar als pèsols.

Va fer un petó al cap de l'Edisto, que va aixecar els ulls dels mots encreuats i va començar a cantar la melodia d'«Oh Sussanna!»: «Pèsol-Anna, no ploris més per mi...». Jo em vaig posar a riure amb la boca plena de cereals. La rebestia Florentine em va bufar un petó i va desaparèixer de l'habitació cantant fluixet: «Que jo vinc de Mississipí amb un pèsol i un pastís».

—Pastís! —va fer el besoncle mentre escrivia a la graella del diari—. Esclar! Vint-i-quatre horitzontal!

El cel s'havia anat tapant durant el matí, però jo no feia cas de tots aquells signes de pluja. L'eco d'un tro va fer que el meu gos, el Dismay, entrés a la cuina i se m'arraulís als peus, sota la taula. El seu cos negre i pelut se'm va arrapar a les cames i es va posar a tremolar.

—Ei, quisso! —va fer el besoncle Edisto mirant el Dismay per sota de la taula—. No t'has d'amoïnar pels trons. Fa un dia esplèndid per anar a fer un pícnic!

El besoncle Edisto era optimista per naturalesa.

—Sissenyor —va dir, somrient—. Fa un dia esplèndid per fer un pícnic a la roca dels Pensaments!

I aleshores... Craaac!, va esclatar un tro. Xaaaac!, va espetegar un llamp. I buuuuum!... El cel es va esquerdar i va començar a ploure a bots i barrals.

El Dismay se'm va tirar a la falda i va bellugar la taula amb el llom.

—Alto, quisso! —va fer el besoncle Edisto, aguantant la taula mentre el Dismay udolava intentant sortir d'allà sota i enfilar-se'm al damunt.

—Baixa, Dismay! —vaig cridar.

La llet del bol es va vessar i vaig apartar-me de la taula ràpidament. Les urpes del gos se'm van clavar a les cames i el seu pèl em va omplir el nas, i jo, Dismay i cadira vam caure de costat.

—Umpf!

Em vaig quedar sense aire. La gorra de beisbol, la de la funerària Snowberger, em va sortir disparada del cap. I em vaig quedar estirada al terra de la cuina, amb la cara aixafada per un gos de més de trenta quilos que m'estava clavant el seu morro pelut i tremolós al coll. Em va venir al cap un titular per a les pàgines de les necrològiques: «Una noia de deu anys la dinya per culpa d'un gos escagarrinat per la tempesta».

Enmig de tot aquell enrenou va apareixer la meva germana petita, la Merry. Duia unes sabates de taló alt de la mare i una combinació vermella que li arribava als peus. Me la vaig mirar des de sota aquell gos que em feia de manta. Tan bon punt em

va veure, va aixecar les celles i la boca li va fer una petita O de sorpresa.

—Morta! —va dir.

—No! —vaig respondre, escopint pèl de gos. Era suau, sedós i tenia gust de toll de vaques.

—T’has fet mal, Comfort? —va preguntar-me el besoncle Edisto, dret al meu costat. Duia uns elàstics amples de color blau i feia olor de la colònia de després d’afaitar de sempre.

—No, estic bé.

Però tenia mal de cap. Els meus plans se n’havien anat en orris. El gos estava fet un sac de nervis. A banda d’això, jo estava de nassos.

—Fumfort! —va piular la Merry.

—Surt, Dismay!

L’empenyia, però el Dismay semblava enganxat a mi amb cola d’impacte. Va llepar-me la cara tres cops amb la seva llengua humida, com si em volgués dir: «Ei, has sentit quins trons!, has sentit quins trons!!, has sentit quins trons!!!».

La Merry va girar cua i va sortir de la cuina picant ben fort amb els talons i cantant la melodia de «Jingle Bells»: «L’ha dinyat, l’ha dinyat; la Fumfort l’ha dinyat!».

A la planta baixa, la porta de l’entrada va petar i el meu germà gran, en Tidings, que estava pintant la tanca del pàrquing, va cridar:

—Atenció tothom, on són els paraigües grossos? Que m’estic quedant xop!

El Dismay es va separar de mi ràpidament i es va afanyar a baixar per l'escala principal fins on hi havia en Tidings, que, com que és més gros que jo, el podia tapar millor.

Mirant el sostre, vaig analitzar la situació. Punt u: estava plovent a bots i barrals i el pícnic se n'anava en orris. Punt dos: per més que fos la meva millor amiga, amb aquell aigua la Declaration no vindria perquè no li agradava gens mullar-se. Els meus plans se n'anaven en orris. Punt tres: ara no tenia un punt tres, però si hi donava voltes una estona segur que se m'acudiria.

El besoncle Edisto em va donar la seva mà ossuda i em va aixecar fent un gest de dolor. Em va donar la gorra de beisbol i jo me la vaig tornar a posar.

—T'estàs fent tota una noieta —em va dir, va recollir el diari, va posar-se el llapis a l'orella i es va quedar mirant com queia la pluja. Llavors va afegir pensarós—: La pluja ens fa servei.

El besoncle Edisto parlava així moltes vegades. Qualsevol cosa, fins i tot la mort, ens feia servei. Tot tenia un propòsit, i res no era inútil a l'univers. Només calia que ens adaptéssim al que vingués. Jo mai no ho havia acabat d'entendre.

—Podem menjar-nos els ous farcits i els pamtonyines aquí a la cuina, Comfort —va continuar—. O podem buscar un altre dia per anar a fer pícnic.

Com que jo no li responia, es va girar.

—Què et passa, bonica?

—Eestic decebuda —vaig dir, mirant-me les esgarrinxades de les cames.

—I jo també. —El besoncle es va treure un mocador de la funerària de la butxaca de la camisa i se'l va passar per la cara—. M'agrada més anar de pícnic que a les abelles anar de flor en flor! Era cert.

Mentre tornàvem a posar dretes taula i cadires i netejàvem l'escampall de cereals, el besoncle Edisto em va explicar que les decepcions poden acabar sent bones, com el dia que es pensava que havia plantat tomàquets de la varietat Lincoln a l'hort, però després va veure que en realitat eren cirerols. Havia estat somiant les queixalades que clavaria a aquells tomacots Lincoln tan sucosos, però llavors va descobrir que els cirerols li agradaven encara més, i a més es podia ficar un cirerol sencer a la boca sense fer-se malbé les dents.

—Un gran avantatge, a la meva edat —va afegir.

—No m'anima gaire, això —vaig dir.

La pluja picava ben fort a la teulada i provocava un bon enrenou a dins la cuina. Havíem de cridar per sentir-nos.

—Pensa en les decepcions com si fossin petites sorpreses agradables, Comfort. Per exemple... —El besoncle Edisto es va apujar les ulleres i va somriure com si hagués tingut una altra idea—. Em sembla que m'aniré a estirar una mica.

Li costava respirar.

—Sempre en surt alguna cosa bona, d'un disgust, Comfort. Ja ho veuràs.

Pel ritme i el to de la veu, es veia que es preparava per a un d'aquells finals seus tan esplèndids.

—Obre els braços a la vida! I deixa que et sacsegi el cor enmig de tot aquest caos gloriós!

—No m'agrada el caos —li vaig respondre—. M'agraden els plans que havíem fet.

El besoncle Edisto em va donar un copet a l'esquena i se'n va anar lentament cap a la seva habitació. Vaig trucar a la Declaration des del telèfon de la cuina, però comunicava. Vaig penjar i vaig esperar que ella em truqués, però no ho va fer; ho vaig provar sis vegades més i llavors ho vaig deixar estar.

En Tidings va fer petar la porta quan va sortir a fora i el Dismay em va venir a veure. Vam ficar-nos tots dos a l'armari per esperar que tot plegat millorés. Dins de l'armari és quan penso millor. S'hi està tranquil i còmode, i t'ofereix moltes possibilitats. Vaig asseure-m'hi amb l'esquena contra la paret i la barbata sobre els genolls. El Dismay va seure davant meu —és un armari molt gran—, amb les potes arran dels meus dits nus. Panteixava nerviós i les gotes de bava li que-queien sobre els meus peus.

—Ja no hi ha trons —li vaig dir—. Estigues tranquil, nano.

El Dismay no les tenia totes, però, tot i així, em va somriure amb aquells ulls canins tan brillants. Tenia ganes d'abraçar-lo i ho vaig fer. La cua li va pe-tar-tar-tar contra el terra.

I de cop i volta el besoncle Edisto ens va sorprendre a tots.

La rebestia Florentine va avisar-nos a crits que hi anéssim de pressa. La seva habitació era al costat de la del besoncle. Ens va dir després que era davant del mirall, completament xopa, intentant desfer-se la cinta del barret, quan el besoncle Edisto es va desplomar.

—Un vessament! —va cridar—. Un atac de feridura!

Vam córrer i vam aixecar el besoncle Edisto de terra, el vam portar fins al llit, el vam tapar amb un dels edredons d'espígol de la rebestia Florentine i vam avisar el doctor MacRee. La mare va seure a un costat del llit del besoncle amb la Merry a la falda. Se la veia terriblement trista. El pare va agenollar-se a l'altra banda del llit i li va acaronar el front. En Tidings es va quedar dret darrere el pare amb una mà al cor i cara de desolació.

El besoncle Edisto ens mirava amb serenitat. Ens observava com si per primer cop ens veiés amb uns altres ulls. Tenia la cara tova, tirant a grisa, i, tapat fins a la barbata amb l'edredó, semblava un nen petit.

—És hora d'anar cap a casa —va murmurar.

Va tancar els ulls un momentet i quan els va tornar a obrir semblava que ja estava molt lluny, en una terra que no podíem veure... Un nou món inexplorat.

—Ets a casa, oncle Edisto —li vaig dir.

El cor em batejava al pit fent «no-no!, no-no!, no-no!». Tenia una mà damunt del Dismay, que s'estava assegut al meu costat, quiet i en silenci, en guàrdia.

—Marxa, Edisto —li va dir la rebestia Florentine, amb la cara arrugada i solcada de llàgrimes—. T’ha arribat l’hora. Que tinguis un viatge meravellós, estimat.

Li va fer un petó al front i li va tancar els ulls. Llavors el besoncle va somriure i... se’n va anar.

Vaig plorar abraçada al pit humitejat de la rebestia Florentine. Tothom va plorar perquè la mort és un pal. La mort és trista. Però la mort forma part de la vida. Quan algú que coneixes es mor, a tu et toca continuar vivint.

I és el que vam fer. Ens hi vam adaptar. Vam fer el que sempre fem quan la mort ens truca a la porta.

Vam fer pinya.

Vam posar-nos a cuinar.

Vam trucar a la família.

Vam trucar als amics.

No vam trucar a la funerària.

La funerària som nosaltres.

Jo vaig escriure la necrològica.